

Latweefchu Awises.

Nr. 19.

Zettortdeenä 10. Maiji.

1862.

Awischnu - sinnaš.

Behterburga. Lai muhsu walsti atkal buhtu wairak sudraba un selta naudas un labbu teesu no muhsu papihra naudas warretu eemiht, atneimt atpakkat un fadedsinaht, tad Keisers Wahzsemme lizzis leeneht 20 milj. rubl. selta un sudraba naudas; un kad gaddijuschees kas tuhda daudf miljonu selta un sudraba wairak grihb doht, nelä waijaga un grihb uemt, tad Keisers pawehlejis, lai lihdf Imam Augustam sudraba rubulis par 110½ kap. un selta pufš imperialš par 570 kap. no Krohna peenemmams, pehz 1ma Augusta f. g. sudr. rubulis par 108½ kap. un selta pufš imperialš par 550 kap. peenemmams, bet papihra rubulis paleef sawä wehrtibä (100 kap.) un tä sudraba rubulis ar laiku arween masaks taps nozeltš, kamehr atkal abbi, sudraba un papihra naudas rubulis, weenlihdšigi stahwehs (100 kap. f. n.). Zaur tam wifas naudas grahmatas un naudas papihri zeltees leelakä tirgä, jo taggad bij nokrittuschi sawä wehrtibä.

Behterburgas - Warschawas eisenbahnä 29tä Aprili pašchä pufšnakft gaddijusees stary Belajas un Nowosselkas stazionehm tahda nelaima, ka dampratti ar 14 peekeheteem leeleem ratteem islehkuschi no schlehnehm (dselses grawahm)! Pakkuratti un 2 ratti no treschas schkirras ar brauzejeem peebahsti nokrittuschi no dambja un falaušti, tee zitti ratti palikkuschi us dambja. 1 Kreewu semneeks nošifs, wiina dehs un wehl ohtrs semneeks dikfti fadaušti, wehl kahdi drufzia eewainoti tappuschi, ir apgabstu rattu kondukteers (ušraugs); teem zitteem neneeka ne kaitejis. Stundas laika atfrehjuschi zitti ratti, flimmus lasaretē un zittus Behterburgä noweddušchi. — Ir Galantē schinnis deenäs 2 weetäs eisenbahnēs ratti nošfrehjuichi grahwī, bet tur daudf zilweki nelaimigi un nošifti tappuschi. Tä gaddahs daudfahrt pa eisenbahnehm,

wifšuwairak Amerikā, kur par daudf ahtri un trakfi skreen. —

Rihgas - Diuburgas eisenbahne Nr. 1 mehnesi wedduse 20 tuhft. 879 zilwekus un 259 tuhft. pohdu prezses un par to eenehmuse 41 tuhft. 845 rubl. 52 kap., tas isnesš us ikkatru deenu: 1375 rubl. — no 1ma Janwara irr eenehmuse 168 tuhft. 885 rubl. 8 kap. Gan labba nauda, tomehr wehl ne veeteekoht ar to.

Bohlōs daschās regimentēs mehginajuschi saldateem wairš ne doht promjanti, bet doht skaidru naudu, lai pašchi gahda par sawu pahrtikšchanu. Gimohht tä daudf labbaki; jo saldati no sawas rohates pašchi iswehle tohs, kam jagahda par rohates pahrtikšchanu un dascha rohate ar to jaw effohht eetaupijuse 300 ir 800 rubl., ko spahrkassē dohdoht. No schihs naudas saldati arri eetaipijuschi naudaslahdi preeksch flimmeem un nelaimigeem saldateem.

Bruschsōs atkal iswehlejuschi tohs pašchus weetneekus, ko Ministeri bij atklaiduschi un nu 7tä Maiji tee atkal sanahkuschi Berlinē us walstš leelo landagu. Dsirdehs kà nu ces.

Eistreikeru leelä landagä pats Ministers skaidri isteizis, ka Eistreikeris tä wairš ne darriškoht, kà bij raddis, un wairš ne eejaukschotees Wahzsemmes un Italias leetäs. Lai tur darra kà pašchi sinu, jo zaur to tiklai nemeers un skahde Eistreikereem bijuse, ne warredami par pašcha walsti til ruhpiigi un spehzigi gahdaht.

Sprantschu semme. Napoleons labpraht eejangahs walstis, lai eetu pehz wiina prahta. Tä darra Mejikā un nu wiina saldateem ja-eet galwas pilfatu panemt. Salka, ka pee Puēblas pilfata gan buhškoht pirma leela lauschanahs. Mejikā lohti neweffeligs gaisš, ko sweschineeki naw radduschi un tadeht Sprantschu un Spanjeeru saldati sipri sirgft un mirft un turpu jasuhtha arweenu jauns spehks. Us Seemet-Ameriku nogahjis Merfies

un pahrmellejis ihstas un ir wehrgu-walstis un schahdu tahdu padohmu dewis, kas leekahs buht wehrgu-walstim par labbu. Par to kurn zitti un Eulenderi nu prassa, woi no Napoleona effoht fuhtihis kà ihstis Sprantschu weetneeks, jeb ne. Tad nu fakka, ka til tà effoht turpu gabjis un tà darrijis us sawu rohku. — Us Neapeli nogahjis Prinzijs Napoleons pee Italias Rehnina Wiktora, to tur sweizinaht un Wiktoram jaunu padohmu isteikt, kà lai darra ar Rohmu un Bahwestu. Ihsti gan ne sinn kahdu, bet wissi fakka, ka nu darrijschoht Rohmà zittadi, kà libds schim. Ilgi wairs ne gaidischoht, bet isteiktschoht Bahwestam ar ihseem stipreem wahrdeem, kà lai paleek ar Rohmu. Melsch, ka Bahwestam atnemschoht Rohmu un par to dohschoht winnam leelo Sardinias fallu, lai no tahs tam buhtu pahrtitschana; bet Rohmà sawà Bahwesta pilli (Watifanà) warroht palikt un ar sawu ammatu, bet ne ar laizigu waldischanu darbotees. Italias Rehninsch lai Rohmà mahjo, kà wissa Italia grihb. Ja Bahwests ir scho padohmu ar labbu ne gibbeschoht veenemt, tad iseeschoht Sprantschu saldati no Rohmas, un tad Bahwestam buhschoht ja-is-eet un japaleek kur sinnadamam, jo ne spehjoht weens pats tad turretees prett wissas Italias spehku. Ne sinn woi tà notiks, jo Awises stahsta gan schà, gan tà; jo Napoleona ihstu firds padohmu neweens ne dabbu sinnaht; ir saweem leelakeem draugeem nekad sawu padohmu ne teizoht, pirms laiks klah, to isdarriht. — Sakka, ka Napoleons ar Gistreikeru Keiseru fanahlschoht Karlsbahdes pilstatà, Bahzsemme.

Neapelè leelu leelais preeks par sawu Rehninu Wiktora, kas tur nogahjis. Laudis ne sinn kà sawu leelu preeku tam parahdiht. Gawile un gohdu tam parahda, kur til ween Rehninsch eet. Sprantschu karra-kuggi Neapeles ohstà Rehninam par gohdu turrejuschi leelu munstereschanu, tà darridami un schaudami ar leelu schauschanu, kà paschà karra-kauschanas kuggi darra. Kad beiguschi, tad wissus kuggus gaismojuschi ar skunstigu salku, fillu, farkanu un baltu Bengales ugguni, kas dohd gaischumu kà deenas laikà. Kuggos wissi matroschi uskahpuschi us sehgelehm un mastahm, tad urrah Wiktoram uskleeguschu un ne-isfkaitams

Neapeles leelais kauschu pulks, kas juhemaalà flattitees, gawiledams atbildejis ar Urrah! un ne warrejis beigt lustetees un Rehninam gohdu doht wissu nakti. Urri no Neapeles raksta, ka Rehninsch turpu gabjis, lai nu ar Italiu un Rohmu wiss zittadi paleek un lai pee galla warretu kkuht ar scho sajukluschu pohsta leetu. Neapelè Rehninsch leelas balles taisijis un effoht tur bijuschu 5 tuhst. luhgti weesi, wissadas kahrtas kauschu. — Bahwests ne klauschoht nekahdu padohmu, tomehr fleppen taisotees iscet no Rohmas, bet papreeksch noturrehs to leelo sinodi, us ko dauds simts biskapu un augstu Kattolu basnizas tehwu Rohmà jaw fanahlschi.

Schweizeru semmè effoht til jauka pawasfara, ka jaw irr semmenu ohgas un wihna-lohkeem masi lekkari. Ir zittas semmes preezajahs par siltu pawasfara un tohti augligu gaddu.

Londonè nu saklusees ka leelu leela leeturahdischana, kaut ta leela ehka, kur wissas pasaules leetas rahda, wehl naw ihsti gattawa. Birmajà deenà tur leels musihkis bijis un kahdi 34 tuhst. zilweli tai ehkà bijuschu flattitees; ohtrà deenà tikkai 16 tuhst. zilweli. Ir Japanas fallu Keisera weetneeki tur bijuschu, wissu israudsijuschi, bet nebuht naw rahdijuschu, ka tee par tahdahm neredsetahm skunstigahm leetahm brihnojahs, bet darrijuschu itt kà buhtu teem aprastas leetas.

Belgias wezzais Rehninsch Leopolds, tohti zeenihts un mihlehts no sawas walstis un wissas pasaules tadeht, ka tohti gudrs un schelligs waldisneeks, dikti faslimmis ar kruhtim. Wissa walstis bij noskummusi un behdiga un Deewu karsti luhguse. Taggad leels preeks atkal, jo mihlais Rehninsch labbojahs.

Amerikà ar karu nu eet us preekschu un darbojahs un kausjahs eenaidneeki ar wissu spehku un tohti nikni, bet wehrgu-walstim labbi ne isdohdabs, kaut tahm gan wehl spehka deesgan. Taggad wehrgu-walstim panehmuschi leelu baggatu ohstu un andeles pilstatu Jaunu Deleanu; flattees Amerikas lantkahrtè tur, kur warrena leela Mississippes uppe cetekl Mejikas juhà. Stipro krepostu Saksonu maktigi bombardeerejuschi un jebchu jaw 1 tuhst. uggunigu lohdu (bombu) krepostà eeschah-

wusch, tad wehl turrahs prettim; bet nu jaunakas sinnas stahsta, ka to panehmusch un wehrgu-walstu spehls aisebehds tahtaki prohjam. — Korinté, fur ta leela kaufchanahs bijuse, falaffahs wehl jo leelaks spehls un tur apzeatinatás weekás wehrgu-walstu Generals Boregarás maktigi turrahs un kaufjahs iddeenás. — Genaidneekus gribbedami slihzinaht un aisdsiht, iepohstijusch, leelus dambjus, kas Mississippes uhdeni sawalda un appluhdinajusch 40 juhdes leelu semmes gabbalu. — Zorktownes stipru krepostu ari aplehgere un bombardeere ar wissu spehku un të kaufjahs masás kaufchanás iddeenás. 1 regimente gahjuse zaur masu fellu sudmallu uppi gribbedama panemt eenaidneeku skanstes un batterie. Bet lamehr kahwuschees, wehrgu-walstu wirsneeki fluhshas palaidusch, wakkam, uppe uspluhduse 5 pehdas dsikka, un kad nu regimentei bij atpakkal ja-eet gan veldoht gan breenoht par dsikko uhdeni, tad eenaidneeki wehl schahwusch ar wissu spehku un scho regimenti pohstijusch, ta, ka kahdi 3 simts uppe palikkusch. — Wehrgu-walstu apbrunnohs kuggis „Merrimaks“ eet drohschi weens pats, pohsta eenaidneeku laiwas un 3 kuggus atkal panehmis un aisdweddis. Ne spehj neneeka winnam padarriht, tadeht zitti kuggi winnam ne schauj, bet til behg prohjam. Bet nu taifijusch jaw 3 tahdus apbrunnohs kuggus ar kurreem schim swehram gribb turretees prettim.

Amures uppe. No Irkutskas raksta, ka 40 tuhst. zilweki Slaweeschi, no Seemel-Amerikas Missures uppes, taifohtees atnahkt un ar Waldischanas wehleschanu usmestees pee Amures uppes. Muhsu waldischana teem nowehloht wissadu labbumu, lai tee tur warr eetaifih labbu dsihwi. — Arri Bihberiké pee Reines uppes taggad kantohts eetaifih, fur tohp faderreti Bahzsemmes strahdneeki un semneeki, kas lai-nahl Kreewu walsti usmestees. Kungi ar teem notaisa funtrakés us 20 gaddem. Nahzeji par paschu maksu atbrauz libds muhsu rohbeschahm, un tad dabbu zetta naudu no teem kungeem, kurreu muishás tee gribb usmestees. Kungi par nospreestu maksu teem dohd buhwejamás leetas un us pirmo pufsgaddu pahrtikschanu, kas teem 5 gaddu laika ja-atdohd. Par dohtu semmi tee faderr ar kungeem.

Zehrvate. Bar schis augstas skohlas Kurateru, nelaika Bradles weeká, Keisers zehlis Stahtrachtu Grahwu Keiserlingku, kas libds schim bijis par Iggaunusemmes muishneeku wezsalaju.

— 3.

Brushschufemme. Ka ir Brushschós, fur gan jaw gaischi un gudri laudis mahjo, un labbas kauschu skohlas jaw gaddem, wehl blehschu deesgan, rahda schis notikkums: Merza mehnesi, ar beidsamo sneegu, brauz jauns, stiprs kallejs, kas Palanga dsihwo, no Klaipehdas mahjás libds ar diwi jitteem zilwekem, katrs sawás kammánás. Kahdu juhds semmi no Klaipehdas braufschem uskriht teem muggurá paschá deenas lai-lá diwi Brushschu semneeki ar gareem duntischeem rohká un sadure weenam brauzesam kaschoka apkalli neganti un buhtu ir kaku zaur duhrusch, kad kaschoks ne buhtu fargajis. Nu zekahs starp Balandsneekem un Brushschem gahganu karsch, kas ta beidsahs: Kurfemneeki Brushschus uswinn un abbus tehwinus aisdwedd atpakkal us Klaipehdu un nodohd teesai. Bet rau! tawu blehdneeku! Tur paherklauschinati — wihri abbi teiz un teiz, ka Kurfemneeki tee wainige, tee winnus gribbejusch aplaupiht, un tam arri tee naschi bijusch. — Bet kad nu sellus par weenam preeschá nehmschi — teem lehzeeni fajukusch, melli panahkti un tee par wainigeem atrasti, us dauds gaddem zeetumá mesti. Effoht faimneeks pats ar sawu-puifi bijusch. — Balandsneekem zellu un fahpes Klaipehdá no teefas pufses riktigi aismaksaja. E. F. S.

Sargaites no blehscheem!

Schinni gaddá 7tá Webruari ap pufedeenu, kahdam Kurfemmes Jaunpils faimneekam, kas Rihgá us tirgu bijis, peenahkusch diwi smalki gehrbuschees jaunkungi un prassijusch no kurrenes winsch effoht. Saimneeks atbildejis, winsch effoht no Jaunpils. Jaunkungi teikuschi winneem effoht kahda kastite, kas nohtigi Jaunpils zeen. kungam fuhtama. Woi faimneeks ne warroht par labbu maksu to kastiti libds Jaunpilli nowest. Saimneeks teizis, lai dohdohd winnam to kastiti, winsch to riktigi pahrweddischoht. Jaunkungi fazzijusch: „Skahde, ka mums ta kastite naw libds! Woi ne

warreet mums lihds braukt un to kastiti panemt.“
 Saimneeks eesahloht gan naw gribbejis lihds
 braukt, bet kad gauschi luhgusch, tad arri lahwahs
 peerunnatees un jaunkungeem, kas puhrmanni neh-
 muschi, lihds brauzis. Braukusch labbu gabbalu,
 tad apstahjuschees pee kahda wihnuscha, kur eekschâ
 gahjuschi un peedahwajusch, saimneeklam smalku
 knapfi un butteli allus, bet saimneeks til druszin
 ween allus dsehriis un tad braukusch tahtak. Brau-
 zoht saimneeks manniis, ka no ta bischka allus,
 ko wihnusi dsehriis, brangi dulla galwa palikkuse.
 Beebraukusch atkal pee weena wihnuscha un weddu-
 schi wiunu tur eekschâ sajjidami, ka wihnuscha
 lungs to kastiti dohschoht west. Brauzoht jaun-
 kungi arri joutajusch, zil saimneeks par kastites
 weschanu lihds Jaunpilli pagehreschoht. Saim-
 neeks teizis, ka kahdus 2 rubulus par to gan grib-
 boht. Jaunkungi galwojusch, ka no wihnuscha
 lunga drohschi 10 rubulus warroht prassihht par
 weschanu, jo winsch gauschi baggats, un ta kastite,
 kur dahrgas leetas eekschâ, effoht bes kaweschanas
 us Jaunpilli suhtama. Wihnusi eegahjuschi pee-
 dahwajusch jaunkungi saimneeklam krehflu, kur ap-
 sehstees, kamehr wihnuscha lungs kastiti atnessi-
 schoht, bet saimneeks naw neinas apsehdees. Pa
 atwehrtahm durwi redsejis saimneeks, ka ohtrâ ista-
 bâ kahds Wahzeets ar Kreewu us kahrtim spehle un
 ka Wahzeets Kreewam pehdigo naudu nonemm. —
 Jaunkungi usaizinajusch saimneeku woi winnam
 ne effoht luste ar to Wahzeeti us kahrtim spehleht;
 saimneeklam warroht laimetees no Wahzeescha nau-
 du winneht. Saimneeks atbildejis, ka winnam
 ne effoht wairak naudas klahht, ka tillai 20 kay. un
 ka winsch ne prohtoht us kahrtim spehleht. Saim-
 neeks proffijis, lai jel dohdohht to kastiti, winnam ne
 effoht wakkas ilgaki kawetees. Wahzeets ar Kreewu
 abbi us reis ahrâ gahjuschi un jaunkungi pa istabu
 staigadami naggus ween knaibijusch, redsedami, ka no
 saimneeka naudu til lehti ne warrehs iswilkt un is-
 dabbuht. Tad arri jaunkungi pa durwim ahrâ eedami
 saimneeku luhgusch, lai wehl druszin pagaidoht,
 winni tublin kastiti atnessischoht. Lihds ka winni
 isgahjuschi, manniis saimneeks, ka kahds durwis
 no ahrapusses aisflehds. Nu neko labbu wairis ne-

zerredams saimneeks dewees pee lohga, bet lohgs
 bijis pa dauds angstu no semmes, ka ne warrejis
 us lohga uslahpt un ahrâ lehft. Tad pakampis
 galdinu, peelizzis to pee lohga un us galdina us-
 lahpdams ar weenu spehreenu dubbultlohgu un
 lohgu isgahsis un us eelu islehzis. Tad dubhschigi
 ween probjam gahjis, kamehr ar flapju peeri tirgus
 plazzi atsneedfis.

Wihli Awischu lassitaji, pastahsteet scho patee-
 figu notikkumu arri wisseem zitteem, kas warbuht
 wehl Awises ne turra, lai jel fargahs no tahdeem
 blehscheem, ka ne pasaude naudu un dshwibu.

S—y.

Gannina ilgoschanahs.

Eij probjam, leddutirsch!

Lai sahlit' salkojahs!

Nahz, siltais leetutirsch,

Lai gannirsch vreezajahs.

Tad dshschu aittinas —

Getsch salkas maurinas,

Un willschu dseesminas

Pebz fawas meldivinas.

Tad putun mehlites

Birsites gawilehs,

Un tauras, stebules

Pakalnés atskannehs!!

E. F. S.

Wihli.

Sausdōs wilndōs laiwu ihru,

Lai ar' wehtra krahz un schnahz;

Itt ar knaschu rohku tihru,

Kad ar' uhdens laiwâ schlahz.

Gallâ wilni nostahjahs,

Stihwi paleek — ispleschahs.

Un tu tannis, lassitajs,

Gebrbees kâ wissbaggatais.

E. F. S.

Sluddinaschana.

No Rimahles frohga 11tâ April schinnt gaddâ
 isfagta tappufe: D s e l t a n i - p a h l a k e h w e (hellalb)
 ar tumshachu galwu un gaischaleem farreem un gaischa-
 lu asti, ar schauru tumshchu stihwi pah mugguru, wid-
 dufewâ leelumâ, 10 gaddus wezza. Kas par scho
 sagtu kehwi tahdu sinnu dohd, ka to warr atdabbuht,
 tas dabbuhs 5 rubl. judr.; bet ja kas par scho kehwi
 tahdu sinnu dohd, ka it to sagli warr dabbuht, tad
 dabbuhs 10 rub. f. pateizibas naudas. 1

B r i h w d r i e e b t.

No juhrmassas-gubernements augtas waldischanas puffed: Collegienrath G. Blaesé, Censor. Jelgawâ, tai Stâ Matij 1862.
 No. 82.

Gedruckt bei J. F. Strömbogen und Sohn in Mitau.

Missiones

s i n n a s.

Nr. 9.

1862.

Missionara Baierleina raksti par Ju-
diu un wiina zelsch pa juhru.

(Stattees Nr. 8.)

Tas fuggis, leels Englandeeschu kophmanna fuggis — Anglo-Indian — nosaults, wehl jauns un stipra — sawu zellu tad eesahle us deenas-widdus puffi braukdame. Wehisch derrigs, bet juhra gauschi nemeeriga, un leeli wilni fuggi neganti mehtaja un to pahrsuhdeja. — Kas pir-
mu reisi dohdahs us juhra zellu un naw wehl eepasinnees ar nebeidsamu schuhposchanu, kad fuggis no wilneem weenadi us augischu un us leiju zillahts teek. — tam irr japahrzeesch no eesahkuma gruhsta flimmiba un dauds mohlas. Kas pats tahdu flimmibu naw pahrzeetis, tas arri ihsti to newarr istahstih. Zilwekam effoht til tohti wahji ap firidi. — effoht til neganti dauds jawemm, ka iflatra azzumirkli jadohma dwehsele islaist. Kad schi flimmiba pahrzeesta, tad braukschana par juh-
ras wirsu nekahdu gruhstumu wairs nedorra. — Wesselu neddefu bij Baierleina missionaram jakau-
jahs ar scho flimmibu un jo nikna bij leela karstuma deht, kas fugga lambari zilweku speede. — Ihpaschi gruhsti bij wiina seewai, kam behrnisch palikke flims ar niknu azzu flimmibu. — Tas gruhstums, kas fuggeneekeem bij jazeesch no leela karstuma, tappe atweeglinahs, kad tee tahlak us Deenaswiddus puffi nobrauze, kur mehrens, wehse gais ir un kur tobrihd seemas laiks bij. Schè arri drihs flimneeki atkal atspirdsinajahs.

Neismehrojamà juhra widdu — lihds 1000 juhdes tahlu no semmes, kur zilweks tà ka atschirts no wiffas pasaules, — apkahrt few, — zil tahlu azzis ween sneeds, neko zitu ne, ka juh-
ras klaijumu un wirs few tiklai debbes welwi redsoht, schè gan wiffuwairak ja-atshst iflatram fa-

wa nespehziiba un wahjiiba; — schè ihpaschi ja-
dohdahs un jaustizahs Deewa wiffspehzigai roh-
kai, — Deewa schelastibai. Kad schi wahja dehlu
buhdina, kam zilweks par juhru braukdams ustiz-
zahs ar sawu dshwibu, ar sawu baggatibu ka
reefstu tschaumalla no warreneem juhra wilneem
plohsita tohp, — augsti gaisos zelta — un atkal
ka bisdibbeni flihdama, — ja tad tas Kungs,
kam wehji un juhra irr paklausigi, neglahbj un ne-
palihds ar sawu wiffspehzigu un schehligu rohku,
tad nabagam semmes tahpinam irr jaisniht. —
It fwehdeenas Baierleins fugga laudis ap fewi
sapulzinaja un lihds ar teem ar Deewa wahrdeem
sawu tizzibu stiprinaja. Birma fwehdeenà winisch
teem spreddiki fazzija par to Ewangeliumu Matt.
8, 23—27. tohs mohdinadams us sawu schehligu
Kungu un Pestitaju tizziba pakautees, kam irr
warra, wehju un juhru apfaukt, ka ta itt kluffa
tohp, un — kas ween to wahju laiwinu, kad wil-
ni to apdraude — no grimshanas spehj isglahbt
un fargah.

Behz wairak ka 6 neddelahm tai 27 August pir-
mu reisi atkal fuggeneeki zeetu semmi ceeraudsija —
Awrikas Deenaswiddus gallu un warreja zerreht,
ar labbu wehju pehz 3 deenahm pee Kapstattes pee-
braukt. Bet schi zerriba wiff nepeepildijahs. Drihs
wehisch greefahs un nikni teem prettim puhte, ka
teem atkal tahlu no semmes bij ja-atstahjahs. Bija
teem te dauds breefmas japahrzeesch. Neganta
wehtra juhru maisija, tà ka fuggis wiffai no breef-
migeem wilneem pahrnemts tappe un uhdens ar
warru eelaufahs pa fugga-lambara lohgeem un
wiffu pahrsuhdeja. Wehisch arri to fuggi par
dauds aisdsinne us Deenaswiddus puffi, kur gais
faltaks palikke un arri bija jabaitojahs, ka nepe-
durtohs pee kahda leddus kalna, kas tanni widdu

no Deenaswiddus - leddus juhraſ nahkdami pa juh-
 ras wirſu peld. — Jo breeſmigi un warreni ſchē
 rahdijahs dabbaſ-ſpehki, wehtra tumſchuſ padebbe-
 ſchuſ pee debbeſim dſennaja un breeſmigi pehrkona
 ſpehreeni no gaiſa atſkanneja; pa fugga maſteem
 wehjjſch gaudoja un kaukdama un ſchnahkdama juh-
 ra liſſlahs iſſlatrā azzumirſli fuggi ſawā beſdibbinā
 ſlibzinah. Al zil wahjjſch irr zilweka ſpehke uſ-
 ſkattoht tahdaſ breeſmaſ. Bet taſ, kaſ ſchoſ
 warrenuſ ſpehkuſ ar ſawu rohlu walda — taſ irr
 taſ wiſſuwarrenaiſ Deewaſ debbeſiſ, — muhſu
 Zehwſ; taſ wairſ naw taſ breeſmigiſ un duſmigiſ
 ſohgiſ — bet zaur Kriſtu Jeſu ſchehligſ ſaweem
 behrneem. Woi tad zilwekam iſſammiſſuſſcham
 palikt? — Un ja tam Kungam arri patiktohſ, zil-
 weku tahdaſ breeſmaſ pee ſewiſ aizinaht, ja arri
 meeſaſ taptu guldinataſ juhraſ diſſumā — arri
 ſchi kappā-weetina nebuſ aiſmirſta, arri juhra
 atdohſ ſawuſ mirruſchuſ, kad ta Kunga baſa pa-
 ſtarōſ muhſ uſmohdinahſ.

Tā gan drihſ 2½ neddekaſ fuggeneekem bij ja-
 kaujahſ ar juhraſ breeſmahm, lihdiſ kamehr tee pa-
 ſpehja paſneegt ſemmi. 9tā September m. d. tee
 ſawu fuggi pee-enkuroja pee Kapſtatteſ piſſata un
 pirmu reiſi pehſ 8 un puff neddelahm muhſu mi-
 laiſ Baierteiſiſ ſawu kahju ſpehre uſ zeetu ſemmi.
 Bairak ne ka 6600 juhdeſ taſ bij pa juhraſ wirſu
 brauziſ. Brihniſſchla leeta irr, ka fuggineeſſiſ til
 labbi ſawu zellu warr trahpiht par juhru, fur tam
 ſaule un ſwaigſneſ ween par mehrki. Kā uſ labbi
 noſihmeta zella taſ braudamaſ ſawu peemeſchanaſ
 weetinu atrohd. Zil leeli irr tawi darbi al Kungſ!
 Tu eſſi tohſ wiſſuſ ar gudribu darrijiſ, ta ſemme
 irr piſna no tawa padohma.

Kapſtatte pee paſcha juhraſ kraſta irr eetaiſita;
 ſchē diſihwo lihdiſ 25.000 zilweki; Ollandeeſchi,
 Engllandeeſchi, Wahzeeſchi un no ſemmes eedſihwo-
 tajeem melni Nehgeru laudiſ. Kapſtatteſ ap-
 rinki arri daudiſ Eiroppeeſchi peemettuſſcheeſ un
 ar ſemmes un lohpu kohpſſchānu puhlejahſ; bet
 jo gruhti eet uſ preeſſchu, tapehſ ka uhdēſ truhſſt
 un daudiſſahht lohpu ſehrga rahdahſ. — Schē Kap-
 ſtatte arri muhſu tizzibaſ beedreem irr jaukſ Deewa
 namaſ. Gruht gan irr bijjiſ, to uſtaifiht; jo Ol-
 landeeſchi, kaſ pirmee ſchē peemettuſſcheeſ un pee-
 ſkaiſtaſ pee Kalwineeſchu tizzibaſ, negribbejuſchi
 Lutterceem laut, Deewa nammu taiſiht. Kahdeſ

baggatſ kohymanniſ — iſgahjuſchā gadda-ſimteni
 ſinnaja labbu padohmu, ſaweem tizzibaſ beedreem
 to ſagahdaht, to zeetſirdigi teem leedſe. Wiſſch
 uſbuhweja leelu ehlu preeſſch preezſes glabbahſchanaſ,
 tā taſ Kalwineeſcheem bij eeteiziſ. — bet ihpaſchi
 preeſſch baſniſaſ. Gan Ollandeeſchi nu uſ wiſſa-
 du wiſſi melleja eeſahktu darbu kaweht, bet welti,
 — tiſſkai to panahkdami, ka baſniſai ne drihſſteja
 altari uſtaifiht, (paſcheem arri nau baſniſaſ altariſ,
 bet tiſſkai galdeſ ween). Tapat arri Lutteri ilgu
 laiku nedrihſſteja ſew ſawu mahzitaju nemt, un ta-
 deht pa reiſehm tiſſkai tee tappe no ſawuſ tizzibaſ
 mahzitajeem apkohpti, kad gaddijahſ, ka tahdi woi
 uſ Judiu braudami woi no turreneſ atnahkdami
 ſcho piſſatu apmetleja. Nu paldeewaſ Deewam —
 teem irr 2 mahzitaji; — weenſ no ſcheem Bai-
 erleinam labſ paſihſtamaſ un drauge no Wahſſemmes
 — un ſchi draudſite, laut arri niſni zilweki to
 brihdinajuſchi — nu warr ſawu Deewakalpoſchānu
 turreht pehſ ſawuſ dahrgaſ, ſklaidraſ Lutteru tizzi-
 baſ. „Deewaſ Kungſ irr muhſu ſtipra piſſ!“
 ſchee wahrdi irr laſſami pahſ baſniſaſ durwim. Uſ
 to winni zerrejuſchi un palahwuſſcheeſ behdu laika
 — taſ teem irr ſchehligi palihdſejiſ. —

Kahdu neddelu muhſu mihtaiſ Baierteiſiſ ſchē
 Kapſtatte diſihwoja pee ſawa drauga, atſpirdſinada-
 meeſ pehſ daudiſ iſzeekahm mohlahm juhraſ wirſu.
 15tā September m. d. tablak dewahſ uſ zellu un
 fugga kapteina zerreja Oktober mehneſſcham beidſoht
 Londoneſ piſſatu paſneegt, uſ kurteen tam fug-
 gam bij janoect. Bet Deewaſ zittadi to bij noliz-
 ziſ. Daudiſ teem wehl uſ preeſſchu bij jopahr-
 zeeſch. — Sawu zellu eeſahkoht, wehjjſch drihſ pa-
 wiſſam noſtahjahſ, tā ka tee maſ ween no weetaſ
 warreja pakluht. Zaur to apdraudeja tohſ fugge-
 neekuſ taſ wiſſu niſnakaiſ cenaidneekſ, kaſ ween
 peeſpeeſteeſ warr, — prohti badſ. Jo taſ ehda-
 damaſ leetaſ, to fugga kapteine uſ ſcho tablu zellu
 bij fuggi eenehmis, zaur ſcho nejauſchu kaweeſchānu
 drihſi maſumā gahje, tā ka matroſſcheem puff dak-
 kaſ ween no piſniſgaſ barribaſ warreja ſneegt.
 Behſ daudiſ bailigahm deenahm arri ſchē Deewaſ
 ſchehligi palihdſeja, peeweſdamaſ winncem kahduſ
 zittuſ fugguſ, kaſ tohſ no truhkuma iſglahbe.
 Wiſſu pehdigi wehl eebrauzoht leela kanahli, kaſ
 Englanti no Sprantſchu ſemmes ſchſirr — niſna
 auka zehlahſ, kaſ fuggam kahduſ maſtuſ maitaja

un to gan drihs buhtu pohstijusi. Ustizzigs kapteine deenu un nakti us wakti stahweja, sawu fuggi fargadams un Deewa schehliga rohka teem dewe laimigi sawu zekku pabeigt. Tai 10tâ Dezember m. d. tee pee Londones pilfata islahpe no sawa fugga. — Schehligi tas Kungs tohs bij waddijis un winnu firdis bij pilnas pateizibas un teilschanas, ka tas Kungs tohs ka us ehrgla spahrneem par juhras besdibbeneem bij waddijis. — Labpraht muhsu mihlais Baierleins no Londones tuhlin buhtu us Wahzsemmi gabjis, swehtus seemas swehtkus swehtigt libds ar saweem behrnneem, so preeksch sawas aiseeschanas us Indiu preeksch 7 gaddeem bij Wahzsemme atstahjis. Bet wehl tam Londones pilfata bij jakawejahs kahdu laiku ar slimmibu, ta ka 15tâ Janwar m. til paspehje atkal us zekku dohtees un us sawu tehnu semmi pahrbraukt. — Resenes pilfatinâ, — netahs no Dessawas pilfata — pahrnahjis, tas sawus mihlus behrnus pehz 7 gaddeem warreja skuhpsfidams pee firds list. Preezigi, wesseli un labbi pecauguschu tee sawu mihlu wezzaku preekschâ stahweja, kurri ar preeka pilnu firdi tam Kungam pateize, ka tas tohs behrnus til schehligi usturrejis un tohs lizzis atrast firdeschehligus zilwekus, kas ar mihlestibu un ustizzibu tohs kohpuschi.

Tâ nu mehš effam sawu mihlu zekka gabjeju waddijuschu par tahdu gruhtu juhras zekku — zaur dauds breezmahm un isbailehm us sawu mihlu tehnu semmi pee saweem peederrigeem. Slawehts lai irr tas Kungs, ka winsch til baggotu schehlastibu parahdijis libds schim sawam ustizzigam kalpam. Winsch lai arri us preekschu winnu nemm sawâ schehligâ fargaschanâ un glahbschanâ, ka tas spirgts un wessels warretu atkal noet sawâ plaujas-weetinâ un tam Kungam jo wairak dwehseles peewest. Bet mehš lai neaismirstam, weenumehr sawâs lubgschanâs Deewa preekschâ peeminneht winnu un winna swehtu darbu, ka mehš kohpam atrasti tahdi, kam firds ar tizzibu un mihlestibu zillata irr us Deewa walstibu un us Deewa walstibas darbeem, — kam firds ilgojahs, ka austu ta deenina, fur buhs weens gans, weens gannams pulks.

Al tu swehta deenina!
Jesus wisseem spohscha faule,
Wissur meers un gaischiba,

Wissi weena Deewa draudse!
Tohpi taifua, pamohdees!
Jesus turr, fo johlijis. Amen.
B. 5—n.

Sluddinaschanas.

Mihtenu Kreemu pastalu-abdu mallas pa pahreem un arri wesselas abdas no sabbas fortes, pahrdohd ustizzigi un lehti Zelgawâ, leelajâ eelâ, Reimbolsta nammâ 1

Dannenhirsch.

Saweem zeenijameem draungeem zaur scheem rasteem sinnamu darru, ka patlabban esnu dabbujis
itt labbas prišchas silkes
leelâs muzzâs, par lo galwoju, ka karris ar tahm meerâ buhs, un es tahs pahrdohdu ar sawissam masu pelnu preeksch sewis. 1

Albert Drescher,

Zelgawas ahr-Rihgâ jeb tilta-gallâ, obrâ bohde no tilta, fur mobra bilde us durribm.

Mohkas dŕirnawâs

pawissam no kauŕetas dŕelses un tehranda taifitas, ar lo weens pats zilweks pa stundu warr puhru putrainu jeb puhru miltu samalt, dabbujamas par 35 rubukeem pee

B. van Deit, 1

Rihgâ leelâ kaleju-eelâ, Nr. 11.,

Hartmeyerâ nammâ.

Turpat arri warr dabbuht pirkt fukkamas-maschineš, effelu-maschineš un zittas tahdas maschineš un leetas, kas pee lauku-kohpschanas irr derrigas. 1

Dalkus un nogallus leelâ pulkâ, jeb arri masaf, warr dabbuht pirkt 4 werstes no Zelgawas. Klak-takas sinnas par to warr dabbuht tai nammâ, kas stahw Pastes-stazionei klakam Sakkajâ-eelâ; tur weenu trep-pi jakahy us augschu. 2

Ittin lehtas **tapetes** (papibri ar lo istabas seenas ispuŕschko) teel pahrdohdas pee 2

brahkeem Petri,

pee wezgeem Semmes-wahrteem Rihgâ.

Einna preeksch lauzineekeem un mohderneekeem.

No schodeen es kljas par lehtaku maksu pahrdohht eesahlu, prohti:

rupjas kweeschu-kljas par 5 rubl. birlawu un

smalkas kweeschu-kljas par 6 " " "

Ta pahrdohschana noteel tannis Amerikas dampja miltu-dŕirnawâs, Tohrnakalnâ un tanni bohde Mahtlunga Schaarâ nammâ pee Schwim-wahrteem. 1

Rihgâ, 26tâ Aprili 1862.

Carl Chr. Schmidt,

Paffulu-, linnu-dſiju, bohmvillas-deegu pahrohschana no wiffadeem nummereem un sortehm par pabrihka tirgu no

Baltifka

linnu-wehrpschanas pabrihka

Rengeraggâ,

irr pee **A. A. Lebedew,** Rihgâ, Kalku-eelâ, winna bohde ne tabku no Raktuscha, prettim Jauna brahla bohdei un blakkam grahmatu-bohdei dabbutamas.

Par labbaku atraschannu us durwin redsesi paffas ar bohmvillu usmahletas. 2

Tai 29tâ Maiji f. g. preeſch puſsdeenâs, taps ceſſch Leel-Behrſes Strauta frohgus weena tirgus-bohts ar wiſſu ecritteschannu, weera billarde, ſchenka-leetas, kalti ratti un weeni pubrwahgi, drahnu ſchran-kaſ, komohdes, gultudrahnas, daſchadas wirtſchaptes lectas un lohpi, uhtrupê wairakſohlitajeem pahrohti. (E. W.) 2

No **Jaunjelgawas pilſata Magiſtrata** itt wiſſi tee, kurren rohlâs irraid tahs ſihſas naudas zeddeles, kaſ ar waldischannas wehleschannu un ſturu ſihſas naudas truhluma labbad isdohtas tappuſchas no ſcheem Jaunjelgawas ſchibdeem, probti no: **Behr Zalle Birkahn, Iſaak Dawid Iſakowitſ, Oſias Jakubowitſ, Dawid Stern, Nachmann Reinherz, Chazkel Iſig Kahn, Mattis Heymann, Herz Heymann, Chazkel Abraham Kahn, Siſak Schak, Pehſak Abramowitſ,** — zaur ſcho fluddi-naſchannu tohy usaiſinati, augſcham peeminnetas ſihſas naudas zeddeles tuhda un **wiſewehlaki lihdſ Imai Septempera** deenai ſchinni gaddâ, kâ tanni no:

ſpreeſtâ beidsamâ terminâ, pee teem ſchibdeem, kurren wahrds illatrâ zeddele eeraſſihts, noneſt, parahdiht un prett ſkaidru nandu ismiht un, ja teem par to buhtu jaſuhdiſ, ka ſchee ſawas iſlaiftas ſcheines ne grihb prett ſkaidru nandu ismiht, — ſawu ſubdiſibu tuhda usdoht pee Jaunjelgawas Magiſtrata. Behl tē tohy iſfluddinahts, ka, ja kahts lihdſ noſittam terminam tã ne buhs darrijis, tas pehzaſ, kad Imaiſ Septem-beris 1862 pagahjis, itt nelahdu ſubdiſibu nedi praſſiſchannu wairſ ne warrehs peedoht par ſchibm zeddelehm.

Jaunjelgawas Magiſtrata, tanni 28tâ Aprill 1862. (Nr. 735.) Birgermeiſteris **R. Diedrich.** 3
Sikreterſ **Magnus.**

Us **Kurſemmes Ziwil-Gubernatera** kunga pawehleſchannu no 16ta Aprika 1862 Nr. 3019. tohy no Kul-digas pilſata Magiſtrata wiſſeem ſinnams darrihts, kâ tahs no **Kuldigas** kaupmannem ſihſas naudas truh-ſuma dehl isdohtas naudas-zeddeles lihdſ **Imo Janwari 1863** pee ta kaupmanna **A. Lunina** janoneſſ preeſch eemihſchannas, bet ne appaſſch 1 rubla wehrti-ſas, pee zeetas peefohdinaſchannas, ka, — tapelz ka ſchis eemihſchannas-termins tas weenigais, — pehzi notezſchannas ſcha termina nelahda peenemſchana peeminnetu naudas zeddele ne buhs, tahs paſchas tur-prettim par gluſchi negeldigahm taps usflattitas. 2

Magiſtrata appaſſchraſſis.

Ta jauna **Anilinu-pehrwe,** ar ko til gauſchi lohſchi ſarkani, ſilli un lilla weegli un paſtahwigi warre pehrweht, irr dabbutama lihdſ ar pamabziſchannu, kâ jaſpehrwe, pee kaupmanna **C. Hepera** us tirgus platiſcha, **Behram** blakkam. 2

Rabbibas un prezzu tirgus Rihgâ tai 28. Aprili un Leepajâ tai 5. Maiji 1862 gaddâ.

Maſſaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.		Maſſaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Iſchetw. (1 puhru) rudſu 235 lihdſ	2	45	2	50	1/2 puddu (20 mahrz.) dſeſes . . .	1	—	1	5
1/3 " (1 ") kweeſchu 350 —	3	75	3	50	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meeſchu 170 —	1	80	1	90	1/2 " (20 ") ſchlihtu appinu	—	—	3	—
1/3 " (1 ") auſu . 125 —	1	30	1	20	1/2 " (20 ") ſchah.zuhku galk.	—	—	2	20
1/3 " (1 ") ſirru . 275 —	3	—	2	50	1/2 " (20 ") frohna linnu	2	40	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudſu mltt.	2	50	2	50	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	20	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 325 —	3	50	3	50	1 muzzu linnu ſehflu . . . — lihdſ	—	—	—	—
1/3 " (1 ") " kweeſchu mil.	4	50	4	25	1 " ſilku 7 3/4 —	8	25	8	—
1/3 " (1 ") meeſchu putr.	2	90	3	—	10 puddu ſarkanas ſahls . . .	5	50	4	80
10 puddu (1 birkawu) ſeena . 450 —	5	—	3	—	10 " baltas rupjas ſahls . . .	5	50	4	80
1/2 " (20 mahrz.) ſweeſta 440 —	4	60	3	20	10 " " ſnalkas " . . .	5	50	4	80

Rihgâ amabſuſchi 282 fuaggi, ori 324 ſruhgaſ, un aiegabjuſchi 92 fuaggi; Leepajâ amabſuſchi 67 fuaggi, aiegabjuſchi 63 fuaggi.

B r i t t w o r t ſ c h e i t.

No jubrmannas-gubernemēntis augſtas waldischannas ruſſes: Collegienrath **G. Blaeſe,** Cenſor. Jelgawâ, tai 8tâ Maiji 1862. No. 83.